

N:o 20.

Ank. till Riksd. Kansli den 8 April 1873, kl. 2 e. m.

Utlåtande, i anledning af väckt motion om ändring i gällande skiftesstadga.

I 3 § af Kongl. Maj:ts förnyade nådiga stadga om skiftesverket i riket den 9 November 1866 är föreskrifvet, att ej må redan verkställd enskiftesdelning, som vunnit laga kraft, eller skifte, hvilket enligt Kongl. kungörelsen den 20 Februari 1821 blifvit såsom enskifte ansedt och fastställt, eller laga skifte, hvarå fastställelse meddelats, genom nytt skifte rubbas, utan så är att alla, hvilkas rätt är af frågan beroende, åsämjas.

Nu har Herr August Börjesson uti en inom Andra Kammaren väckt, till Lag-Utskottet remitterad motion (N:o 142) föreslagit, att Riksdagen måtte i underdånig skrifvelse anhålla, "det Kongl. Maj:t täcktes låta utarbete och för nästa Riksdag framlägga förslag till sådan ändring i skiftesstadgan, att, utan hinder af förut fastställt laga skifte, nytt sådant må ske, der minst tre fjerdedelar af skifteslagets delegare, hvilka jemväl ega eller med stadgad åborätt innehafva tre fjerdedelar af skifteslagets jord, sådant för vinnande af större beqvämighet fordra."

Såsom skäl för denna sin framställning har motionären anført, att under den tid, särdeles i början, då Kongl. skiftesstadgan den 24 Maj 1827 var gällande, många laga skiften kommit till stånd hvilka voro högst olämpliga, i det att de särskilda hemmanslotterna erhållit alltför många egoskiften, ofta utlagda i oformliga figurer. Visserligen hade i de flesta fall skiftesdelegarne sjelfva härtill medverkat, dels för att undgå utflyttnings- och odlingskostnader, och dels emedan de föreställt sig att ny eller oodlad jord aldrig, eller åtminstone icke på lång tid, kunde tåla jemförelse med den gamla åkerjorden, hvadan de ansett rättvisan fordra, att en hvar skulle erhålla någon andel i denna jord; men med jordbrukets utveckling hade åsigterna härutinnan numera väsendtligen förändrats. Motionären ansåge derfore att tiden vore inne för en lagstiftnings åtgärd i föreslagna syfte.

Utskottet, som tagit frågan under öfvervägande, kan icke dela denna åsigt. Äfven om det måste medgifvas, att de äldre laga skiftena icke alltid blifvit verkställda på ett sätt, som öfverensstämmer med nutidens fordringar i afseende på ett väl ordnadt jordbruk, torde dock de endast undantagsvis förekommande olägenheterna häraf icke kunna anses rättfärdiga en återkallelse af den åt jordegarne lagligen tillförsäkrade trygghet i besittningen af den jord som blifvit dem tillskiftad. Och måhända skulle jemväl den genom en sådan återkallelse uppkommande osäkerhet förringa deras håg att nedlägga kostnad och arbete på jordens förbättrande. För öfrigt må erinras, att anmärkta olägenheterna i någon mån torde kunna afhjelpas genom tillämpning af skiftesstadgans bestämmelser om egoutbyte emellan byar och hemman.

På grund häraf får Utskottet vördsamt hemställa,
att ifrågavarande motion ej måtte af Riksdagen bifallas.

Stockholm den 8 April 1873.

På Utskottets vägnar:

H. G. v. Gegerfelt.

Reservation:

af Herr *M. Jonsson.*
